

دانشگاه هرمزگان

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان

معاونت آموزش و پرورش شهرستان جیاب

Third National Conference on Professional Research in Psychology and Counseling

ISC

CIVILICA

سومین همایش ملی پژوهش‌های حرفه‌ای در روانشناسی و مشاوره "با رویکرد از نگاه معلم"

بررسی اثرات اشتغال زنان و رضایت شغلی آنها بر میزان رضایت زناشویی زوجین

سارا مردانی ورمزیار^۱

۱- کارشناسی ارشد مشاوره، سازمان آموزش و پرورش استان زنجان

SaramardaniV@gmail.com

چکیده

از آنجایی که زنان نیمی از جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند بنابراین توجه ویژه به مسائل و مشکلات زنان از جمله اشتغال و تأثیر آن بر ساختار خانواده می‌تواند تأثیر شگرفی در جامعه داشته باشد امروزه نمی‌توان از کنار تأثیری که اشتغال زن در ابعاد مختلف زندگی مخصوصاً تأثیری که بر رضایت زناشویی و خانواده‌ها دارد به سادگی گذشت. بنابراین در این مقاله به بررسی تأثیر اشتغال زنان و میزان رضایت از مشاغلشان بر رضایت زناشویی آنها و نیز همسرانشان پرداخته شده است. این پژوهش در چهارچوب مطالعات همبستگی صورت گرفته است. جامعه آماری در این پژوهش تمام زنان شاغل و متاهل دانشگاه زنجان بودند. تعداد کل زنان دانشگاه زنجان ۱۴۲ نفر که از این تعداد تقریباً نیمی از نیمه متاهل (۹۳ نفر) بودند که در نمونه‌ی ما قرار گرفتند. به علت محدود بودن جامعه نمونه گیری به صورت سرشماری کامل انجام شد و از این تعداد ۶۳ نفر مایل به همکاری شدند. در این مطالعه برای اندازه‌گیری متغیرهای مورد بررسی از ۳ پرسشنامه‌ی رضایت زناشویی انریچ، پرسشنامه‌ی رضایت شغلی و یک پرسشنامه‌ی محقق ساخته استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد بین رضایت شغلی معلمان زن و رضایت زناشویی خودشان رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین بین رضایت شغلی زنان با رضایت زناشویی همسرانشان رابطه معنادار وجود ندارد. بین رضایت زناشویی زنان و همسرانشان ($P < 0/01$) رابطه وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: زنان شاغل، رضایت شغلی، رضایت زناشویی

۱- مقدمه

دگرگونی‌های جدید در نظام تولید ثروت باعث ایجاد تغییرات همه‌جانبه در ابعاد مختلف شده و زندگی خانواده، کسب و کار و ... را متحول ساخته است. به دنبال تحولات اقتصادی بعد از جنگ جهانی دوم و تبلیغات صاحبان مشاغل حضور بانوان در بازار کار شد چشم‌گیری یافت به طوری که در حال حاضر حجم وسیعی از کار توسط زنان انجام می‌شود، جامعه‌ی ایران نیز که به جهانی شدن می‌اندیشد از این تحولات جهانی بی‌نصیب نماند. چنانچه اخیراً شاهد گرایش زنان به اشتغال بیرون از خانه ایم.

بیرون رفتن زن از خانه و چند ساعته‌ی روز را در اجتماع بودن باعث می‌شود که رفتار وی در خانواده تحت تأثیر قرار گیرد و در مواردی وظایف مادری و همسری را هم به نحو بهتر انجام دهد و یا به العکس. تأثیراتی که اشتغال بر رضایت زناشویی (چه مثبت و چه منفی) می‌گذارد آن چنان ابعاد گسترده و وسیعی دارد که بسیاری از جامعه‌شناسان، روان‌شناسان و اقتصاددانان به بررسی این مهم می‌پردازند. (شرفخانی و ایزدی ۱۳۸۷)

نقش شغلی زنان نقش جدیدی در مقایسه با نقش سنتی همسری و مادری مطرح نموده است و عوامل متعددی می‌تواند بر احراز نقش شغلی یا عدم آن و ادامه یا ترک آن مؤثر واقع شود. که مهم‌ترین این عوامل پیامدهای مثبت و منفی اشتغال برای زنان شاغل است. از جمله پیامدهای مثبت اشتغال برای زنان می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- اشتغال باعث افزایش بینش و آگاهی اجتماعی برای زنان می‌شود.
- زنان با حضور در جامعه بیشتر با مسائل و مشکلات قشر خود آشنا شده و در رفع آن‌ها می‌کوشند.
- مشارکت زنان در تصمیم‌گیری و ایجاد و روحیه‌ی اعتماد به نفس، استقلال فکری و روحی آن‌ها باعث می‌شود از حالت انفعالی، خارج شده و به صورت فعال در اجتماع حاضر شوند.
- آشنایی بیشتر با روش‌های بهره‌وری از امکانات مادی و معنوی خانواده و تلاش در جهت افزایش بهره‌وری.